

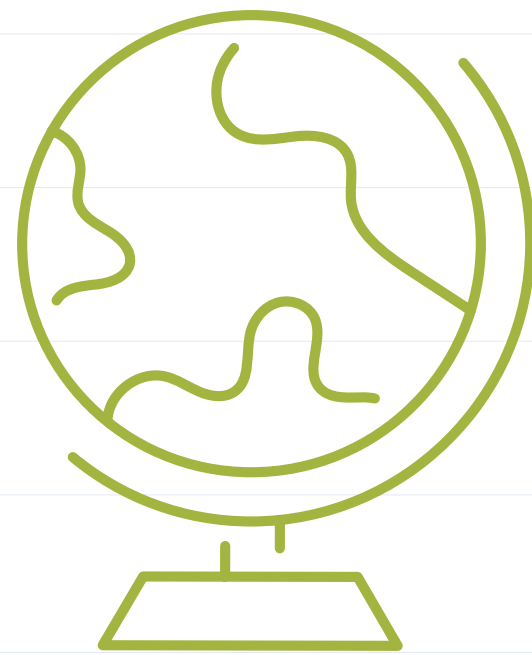
Temat: Płaska czy okrągła – jakie są dowody na kształt Ziemi?

LEKCJA GEOGRAFII

Co to jest dezinformacja?

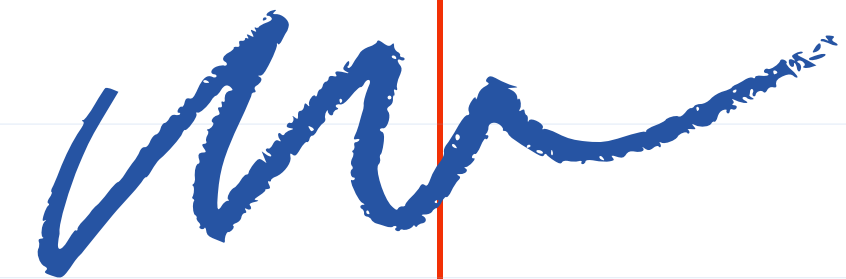
Dezinformacja to specjalnie przygotowana **falszywa informacja** która ma wprowadzić ludzi w błąd.

Czasem wygląda bardzo prawdziwie, ale jej celem
nie jest przekazanie wiedzy, tylko oszukanie odbiorcy.

Dezinformację stosuje się aby:

Wpłynąć na czyjeś
przekonania
lub decyzje

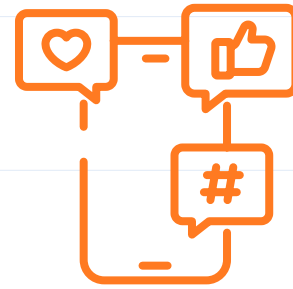
Wywołać strach,
zamieszanie,
niepokój

Zdobyć popularność
lub zarobić pieniądze
(np. przez kliknięcia
w fałszywe artykuły)

Ukryć prawdę
i odwrócić uwagę
od ważnych spraw

Gdzie można ją spotkać?

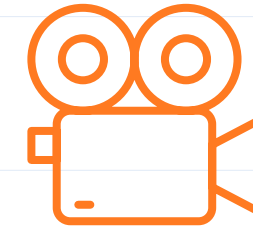
➔ **Deinformacja może pojawić się:**

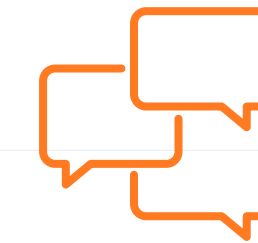
w internecie
– na portalach społecznościowych,
blogach, filmach,
rolkach

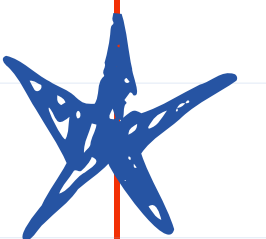
w komentarzach
pod postami

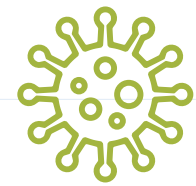
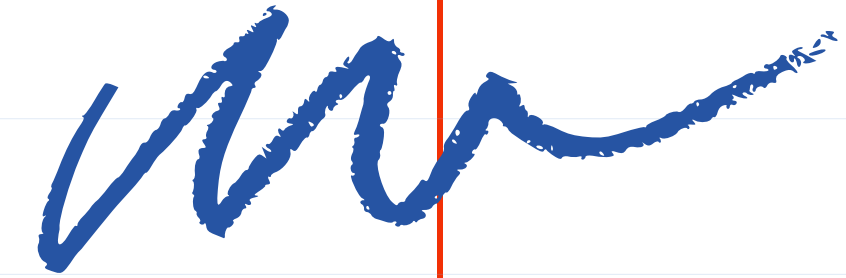
w filmikach na
TikToku, YouTube,
Facebooku

w rozmowach –
gdy ktoś powtarza coś,
co usłyszał, a nie
sprawdził, czy to
prawda

Przykłady dezinformacji

Fake news o koronawirusie

W czasie pandemii COVID-19 krążyły fałszywe informacje, np. że picie wybielacza może wyleczyć z wirusa – powodowało to realne zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Picie srebra koloidalnego leczy wszystko

Popularne wśród influencerów promujących „naturalne metody” – nie ma żadnych dowodów, a stosowanie może być szkodliwe.

Influencerka schudła 10 kg w tydzień dzięki magicznym kapsułkom

Sponsorowane posty z fałszywymi zdjęciami „przed i po” – w rzeczywistości to reklama, a efekty są nierealne i niezdrowe.

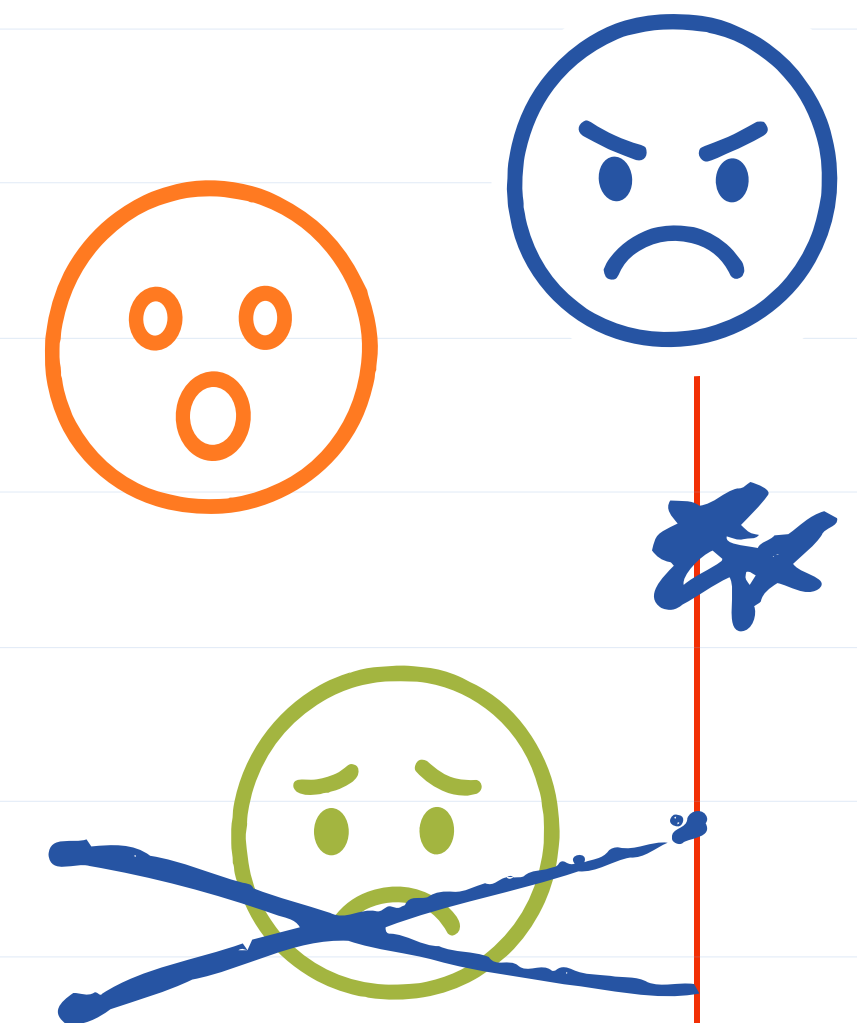
Nauczyciele dostają premię za obniżanie ocen uczniom

Plotka krążąca w komentarzach na TikToku i forach – nie ma żadnych podstaw prawnych ani faktów potwierdzających takie działanie.

Cechy fake newsów – dlaczego to działa?

Dezinformacja opiera się na:

- silnych emocjach – wyraża strach, gniew, oburzenie, ciekawość;
- sensacyjnych nagłówkach;
- półprawdach – mieszanie faktów z fałszem;
- braku danych naukowych;
- braku źródeł wiadomości lub informacji o zaufanych/pewnych źródłach;
- zastosowaniu dużej liby wykrzykników i emotikon, żeby podkreślić emocje;
- sugestiiach o „ukrywanej prawdzie”, ktoś wie więcej i nie ujawnia tego.

Dlaczego Antarktyda pojawia się często w dezinformacjach na temat kształtu Ziemi:

- **Jest to najmniej znany kontynent**, ale różne wyprawy naukowe i badacz Børge Ousland przemierzyli Antarktydę w każdym kierunku i obalili teorie o „lodowych pierścieniach” okalających ziemię;
- **Panują ekstremalne warunki pogodowe** (średnia roczna temperatura w górach to - 60 stopni), nie ma lotnisk, obsługi, samoloty nie mają takich technicznych rozwiązań, żeby latać nad Antarktydą – loty nad Antarktydą są możliwe, ale bardzo trudne;
- **Brak wiedzy geograficznej i izolacja kontynentu** wzmacniają chęć poszukiwania spisku – istnieje mnóstwo zdjęć z kosmosu, które pokazują, że Antarktyda leży w południowej części globu Ziemi.

